

[Arne Larsen.]

holder et lille, vågent øje med dette, for det er ikke utænkeligt, at vi kunne se lidt nærmere på problemet, når loven har virket et stykke tid.

De ændringsforslag, som venstre har stillet, kan vi ikke medvirke til, men må anbefale at stemme imod. Vi mener, at arbejdsgiverne bør betale til denne garantifond, at det er deres forpligtelse, og at det vil være umoralsk ikke at pålægge dem denne garantiforpligtelse.

Med disse ganske korte bemærkninger skal jeg tilsige mit partis velvillige tilslutning til lovforslaget med de ændringsforslag, som er stillet af ministeren og af udvalget, og anbefale, at man stemmer imod de af venstre stillede ændringsforslag.

Dagmar Andreasen: Jeg deler ikke ordførernes begejstring for dette lovforslag, og jeg agter heller ikke at medvirke ved dets gennemførelse. Når jeg begrunder det allerede ved anden behandling, er det ikke, fordi jeg gør mig nogen forhåbninger om, at jeg kan hindre dette lovforslag i at blive vedtaget, men i håb om, at det dog vil få en lidt bedre udformning, inden det kommer til tredje behandling.

Nu vil jeg først gøre rede for mine principielle indvendinger. Det her er slet ikke et forhold, som folketingset burde tage sig af. Så længe arbejdere og arbejdsgivere påberåber sig eller ønsker den frie forhandlingsret, er dette et spørgsmål, de skulle ordne indbyrdes. Men bortset fra det ulogiske i, at vi her i folketingset lovgiver om det, så får vi, lige så snart staten skal tage sig af noget, den mest firkantede opkrævningsordning, som man overhovedet kan tænke sig.

Det fremgår af bilagsmaterialet, at egentlig var der 135.000 arbejdsgivere, som skulle indbetale, og jeg synes, der blev oplyst noget om, at det beløb, man hidtil havde ment skulle udredes, var 80.000 kr. om året; det skal nu nok vise sig senere at blive et større beløb. Nu har man altså fundet ud af, at for at administrationen ikke skal overstige de

beløb, der skal indbetales, vil man sandsynligvis give afkald på beløb under 10 kr., og det betyder, at arbejdsgivere, som har 1 og 2 ansatte, slipper. Tilbage er der 55.000 arbejdsgivere, der får pålagt en administrativ opgave ud over alle de andre. Nu er der selvfølgelig den tilfredsstillelse for dem, der går stærkt op i nationalproduktet, at det vokser ved al den administration, men det hjælper da i hvert fald ikke på vores betalingsbalance.

Men det værste er, at man nu flytter det moralske ansvar væk fra arbejdspladserne. Der vil for fremtiden blive disponeret anderledes. I ethvert aktieselskab, der er ved at miste sin solvens, vil de aktionærer, som tager hensyn til de ansatte, roligt kunne sige: lad os bare fortsætte lidt længere ud på vippen og tage en chance mere, de ansatte er jo sikret. Ligeledes vil direktørerne, hvis det er anonyme aktionærer, kunne sige: all right, der er ingen grund til at likvidere nu. Lad os bare fortsætte, vi er jo sikret vores løn.

Jeg vil nok sige, at på et tidspunkt, da medindflydelse, medansvar og demokrati på arbejdspladsen er i fokus som aldrig før, og hvor der virkelig er bestræbelser i gang for bare ikke at snakke om det, men også prøve at føre det ud i praksis, virker dette lovforslag helt forkert på mig. Her kommer regeringen og et stort set enigt folketingset og placerer helt unuanceret ansvaret for, at et firma går ned, på arbejdsgiverne.

Jeg er tilhænger af, at der i ethvert forhold, hvor mennesker har indflydelse, skal være et vist mål af selvrisiko, også i en forretning. Hvis en købmand går konkurs, behøver hans kommis ikke at være uden for moralsk ansvar, og det behøver håndværksvendene heller ikke at være, hvis en håndværksmester går ned. I begge tilfælde hæfter arbejdsgiveren med alt, hvad han ejer og har, undtagen, så vidt jeg husker, sengen og overfrakken. Men nu for fremtiden vil de ansatte end ikke løbe risikoen for at miste en uge- eller en månedsløn, hvad de jo meget, meget sjældent har gjort i forvejen. Jeg